Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES ELEANORAS ŠARPSTONES
[*ELEANOR SHARPSTON*] SECINĀJUMI,
sniegti 2014. gada 21. oktobrī [1]

Lieta C-623/13

Ministre de l'Économie et des Finances
pret
Gérard de Ruyter

(Conseil d'État (Francija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Sociālais nodrošinājums — Regula (EEK) Nr. 1408/71 — Materiālā piemērošanas joma — Ienākumi no īpašuma — Tieša un pietiekami atbilstoša saikne starp iemaksām un tiesību aktiem, kas regulē Regulas Nr. 1408/71 4. pantā uzskaitītās sociālā nodrošinājuma jomas

1. Šis *Conseil d'État* [Valsts Padomes] (Francija) (turpmāk tekstā – "iesniedzējtiesa") lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, vai Regula Nr. 1408/71 [2] ir piemērojama iemaksām, ko iekasē par ienākumiem no īpašuma un kas tad tiek īpaši izmantotas sociālā nodrošinājuma finansēšanai. Atbilde uz šo jautājumu ir atkarīga no šīs regulas 4. panta, kurā ir uzskaitītas tās sociālā nodrošinājuma jomas, kas ietilpst šīs regulas materiālajā piemērošanas jomā, interpretācijas.

2. Divos 2000. gadā pasludinātajos spriedumos [3] Tiesa jau būtībā nosprieda, ka "contribution sociale généralisée" (vispārējā sociālā iemaksa, turpmāk tekstā – "*CSG*") un "contribution pour le remboursement de la dette sociale" (iemaksa sociālā parāda izlīdzināšanai, turpmāk tekstā – "*CRDS*"), ko Francija iekasē no ienākumiem no darba un tiem pielīdzināmiem ienākumiem [4], ir tieša un pietiekami atbilstoša saikne ar tiesību aktiem, kas regulē 4. pantā uzskaitītās sociālā nodrošinājuma jomas, un tātad ietilpst Regulas Nr. 1408/71 materiālajā piemērošanas jomā. Tā tas bija tādēļ, ka pretēji maksājumiem, kas paredzēti vispārēju publisku izdevumu segšanai, minēto sociālo iemaksu mērķis bija konkrēti un tieši finansēt sociālā nodrošinājuma sistēmu Francijā vai arī atvieglot Francijas vispārējā sociālā nodrošinājuma sistēmas deficītu [5]. Līdz ar to minēto iemaksu iekasēšana no tādu personu ienākumiem no darba un citiem pielīdzināmiem ienākumiem, kuras dzīvo Francijā bet ir pakļautas citas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai (it īpaši tādēļ, ka tās šajā dalībvalstī bija nodarbinātas), tika atzīta par nesaderīgu gan ar Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punktā paredzēto aizliegumu attiecībā uz sociālā nodrošinājuma tiesību aktu pārklāšanos, gan ar Līgumā garantēto darba ņēmēju brīvu pārvietošanos un brīvību veikt uzņēmējdarbību.

1 — Oriģinālvaloda – angļu.

2 — Padomes 1971. gada 14. jūnija Regula (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā (OV L 149, 2. lpp.), kas grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 (OV 1997, L 28, 1. lpp.) un kurā turpmākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1992/2006 (OV 2006, L 392, 1. lpp.). Regula Nr. 1408/71 ir aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV 2004, L 166, 1. lpp.). Tomēr pamatlietas faktiem ir piemērojama Regula Nr. 1408/71.

3 — Spriedumi Komisija/Francija (C-34/98, EU:C:2000:84) un Komisija/Francija (C-169/98, EU:C:2000:85).

4 — Šīs ienākumu kategorijas it īpaši attiecas uz atalgojumu un algām, pensijām un bezdarbnieku pabalstiem.

5 — Spriedumi Komisija/Francija (EU:C:2000:84, 36. un 37. punkts) un Komisija/Francija (EU:C:2000:85, 34. un 35. punkts).

3. Iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai šī argumentācija ir piemērojama līdzīga veida maksājumiem, ko Francija iekasē drīzāk no ienākumiem no īpašuma, nevis no ienākumiem no darba vai pielīdzināmiem ienākumiem. Vai Regulas Nr. 1408/71 mērķis nodrošināt darba ņēmēju un pašnodarbinātu personu brīvu pārvietošanos Eiropas Savienībā nozīmē, ka tās piemērošanas joma attiecas tikai uz maksājumiem, ko iekasē par ienākumiem, kas saistīti ar profesionālo darbību?

4. Strīds ir radies saistībā ar to, ka *G. Ruyter*, Nīderlandes pilsonis, nodokļu maksātājs Francijā, apstrīd *CSG*, *CRDS* un citas sociālās iemaksas, kas īpaši paredzētas sociālā nodrošinājuma finansēšanai un ko dalībvalsts viņam pieprasījusi maksāt par ienākumiem, kas radušies saistībā ar dažiem Nīderlandē noslēgtiem līgumiem par mūža renti (turpmāk tekstā – "mūža rente") un kas nav saistīti ar viņa profesionālo darbību. Viņš apgalvo, ka, tā kā viņš ir nodarbināts Nīderlandē, viņam būtu jāpiemēro tikai šīs dalībvalsts sociālā nodrošinājuma tiesību akti.

Tiesību akti

Eiropas Savienības tiesības

5. Padome Regulu Nr. 1408/71 pieņēma, balstoties it īpaši uz EKL 51. pantu (tagad – LESD 48. pants), lai koordinētu sociālā nodrošinājuma aktus starp dažādām dalībvalstīm un tādējādi cik vien iespējams mazinātu valsts tiesību aktos paredzētos šķēršļus visu darba ņēmēju, gan darbinieku, gan pašnodarbinātu personu, pārvietošanās brīvībai. Regulas Nr. 1408/71 preambulā it īpaši ir noteikts:

"[..]

[..] tā kā noteikumi par valstu sociālā nodrošinājuma tiesību aktu koordinēšanu attiecas uz to darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, kuri ir dalībvalstu pilsoņi, un tiem būtu jāsekmē viņu dzīves līmeņa paaugstināšana un nodarbinātības nosacījumu uzlabošana (preambulas 1. apsvērums);

[..]

jāievēro valstu sociālās nodrošināšanas tiesību aktu īpatnības un jāizstrādā vienīgi koordinācijas sistēma (preambulas 4. apsvērums);

[..] ar šādu koordināciju ir jāgarantē, lai Kopienā no dažādo valstu tiesību aktu puses būtu vienlīdzīga attieksme pret dalībvalstīs dzīvojošajiem darba ņēmējiem [..] (preambulas 5. apsvērums);

[..] koordinēšanas noteikumiem ir jāgarantē, lai darba ņēmēji, kas pārvietojas Kopienā [..], saglabātu tās tiesības un priekšrocības, kas iegūtas un kas atrodas iegūšanas stadijā (preambulas 6. apsvērums);

[..] tā kā uz darbiniekiem un pašnodarbinātām personām, kas pārvietojas Kopienā, būtu jāattiecas tikai vienas vienīgas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai, lai novērstu piemērojamo valstu tiesību aktu pārklāšanos un no tā izrietošos iespējamos sarežģījumus (preambulas 8. apsvērums);

[..]

[..] tā kā nolūkā pēc iespējas efektīvi garantēt vienlīdzīgu attieksmi pret visiem darba ņēmējiem, kas strādā kādā dalībvalstī, ir lietderīgi noteikt, ka parasti ir piemērojami tās dalībvalsts tiesību akti, kurā attiecīgā persona strādā darbinieka vai pašnodarbinātas personas statusā (preambulas 10. apsvērums);

[..]."

6. Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 1. panta a) punktu "darbinieks" ir "jebkura persona, kas obligāti vai brīvprātīgi ir apdrošināta pret viena vai vairāku veidu gadījumiem, uz kuriem attiecas darbinieku vai pašnodarbināto personu sociālā nodrošinājuma programma vai valsts civildienesta ierēdņu īpašā sistēma".

7. Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 1. panta j) punktu "tiesību akti attiecībā uz katru dalībvalsti nozīmē likumus un citus normatīvos aktus, kā arī visus pārējos pastāvošas vai turpmākas ieviešanas pasākumus, kas attiecas uz tām sociālā nodrošinājuma jomām un sistēmām, ko aptver 4. panta 1. un 2. punkts, vai tiem īpašajiem uz iemaksām nebalstītajiem pabalstiem, ko aptver 4. panta 2.a punkts".

8. Regulas Nr. 1408/71 2. panta 1. punktā ir definētas personas, uz kurām tā attiecas, proti, uz "darbiniekiem vai pašnodarbinātām personām un [..] studentiem, uz kuriem attiecas vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību akti un kuri ir kādas dalībvalsts pilsoņi, vai kuri ir bezvalstnieki vai bēgļi, kas dzīvo kādā dalībvalstī, kā arī viņu ģimenes locekļi vai viņus kā apgādniekus zaudējušie ģimenes locekļi".

9. Regulas Nr. 1408/71 4. pantā "Jautājumi, uz kuriem attiecas šī regula" ir noteikts:

"1. Šī regula attiecas uz visiem tiesību aktiem, kuri skar šādas sociālā nodrošinājuma jomas:

(a) slimības un maternitātes pabalsti;

(b) invaliditātes pabalsti, to skaitā pabalsti, kuru uzdevums ir saglabāt vai uzlabot pelnītspēju;

(c) vecuma pabalsti;

(d) pabalsti apgādnieka zaudējuma gadījumā;

(e) pabalsti attiecībā uz nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām;

(f) apbedīšanas pabalsti;

(g) bezdarbnieka pabalsti;

(h) ģimenes pabalsti.

2. Šo regulu piemēro visām vispārīgajām un īpašajām sociālā nodrošinājuma sistēmām, kuras var būt gan uz iemaksām balstītas, gan uz iemaksām nebalstītas sistēmas, un sistēmām, kas paredz darba devēja vai kuģa īpašnieka atbildību attiecībā uz 1. punktā minētajiem pabalstiem.

[..]"

10. Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 13. pantu, kurš ietilpst II sadaļā ("Piemērojamo tiesību aktu noteikšana"):

"1. Ievērojot 14.c un 14.f pantu, personas, uz kurām attiecas šī regula, ir pakļautas tikai vienas dalībvalsts tiesību aktiem. Šos tiesību aktus nosaka saskaņā ar šo sadaļu.

2. Ievērojot 14. līdz 17. pantu:

(a) persona, kas ir nodarbināta vienā dalībvalstī, ir pakļauta šīs valsts tiesību aktiem arī tad, ja tā dzīvo citā dalībvalstī vai ja citā dalībvalstī atrodas tā uzņēmuma vai indivīda juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta, kurš nodarbina šo personu;

[..].”[6]

Francijas tiesības

11. Saskaņā ar *Code général des impôts* (Vispārējais nodokļu kodekss) 1600-0-C. pantu, fiziskām personām, kas ir Francijas nodokļu rezidenti, par ienākumiem no īpašuma ir jāmaksā *CSG*, ko aprēķina no neto summas, kas ienākuma nodokļa noteikšanai minēta par šajā pantā minētajiem ienākumiem no īpašuma[7]. *CSG* it īpaši iekasē no “revenus fonciers” (ienākumi no nekustamā īpašuma), “rentes viagères constituées à titre onéreux” (mūža rente pret atlīdzību),[8] “revenus de capitaux mobiliers” (ienākumi no ieguldījumiem) un noteiktiem “plus-values” (kapitāla pieaugums) (*Code de la sécurité sociale* (Sociālā nodrošinājuma likums) L. 136-6. pants).

12. Saskaņā ar Vispārējā nodokļu kodeksa 1600-0 G un 1600-0 H pantu, kurš ir jāinterpretē saskaņā ar Sociālā nodrošinājuma likuma L. 136-6. pantu, minētajām personām, pamatojoties uz šiem pašiem ienākumiem, ir jāmaksā arī *CRDS*.

13. Visbeidzot, saskaņā ar Vispārējā nodokļu kodeksa 1600-0 F a) pantu, tā redakcijā, kas piemērojama pamatlietas faktiem, minētajām personām par šiem ienākumiem ir jāveic arī “prélèvement social” (sociālā iemaksa) 2 % apmērā, kā arī kopš 2004. gada 1. jūlija – papildiemaksa 0,3 % apmērā saskaņā ar *Code de l’action sociale et des familles* (Sociālo un ģimenes tiesību kodekss) L. 14-10-4. pantu. Pēdējā minētā iemaksa pirmo reizi tika piemērota no ienākumiem no īpašuma, kas saņemti 2003. gadā.

14. Saskaņā ar iesniedzējtiesas viedokli šīs iemaksas tiek izmantotas, lai finansētu Francijas obligātās sociālā nodrošinājuma sistēmas. *CSG* ir paredzēts veselības apdrošināšanas, ģimenes pabalstu, uz iemaksām nebalstītu pensiju un ar aprūpi saistītu pakalpojumu finansēšanai. *CRDS* iekasē *Caisse d’amortissement de la dette sociale* (Sociālā parāda samazināšanas kase) vajadzībām un sociālā nodrošinājuma deficīta novēršanai. Sociālā iemaksa 2 % apmērā tiek iekasēta *Caisse nationale d’allocations familiales* (Ģimenes pabalstu valsts kase) un *Caisse nationale d’assurance vieillesse des travailleurs salariés* (Darba ņēmēju vecuma pensiju valsts kase) vajadzībām. Papildiemaksa 0,3 % apmērā tiek novirzīta *Caisse nationale de solidarité pour l’autonomie* (Valsts kase līdzatbildībai par patstāvību).

Faktiskie apstākļi, tiesvedība un uzdotais jautājums

15. *G. Ruyter* kopš 1994. gada ir nodokļu rezidents Francijā. Kopš 1996. gada viņš ir Nīderlandē reģistrētas sabiedrības darbinieks. Par laikposmu no 1997. līdz 2004. gadam *G. Ruyter* ir deklarējis ienākumus no algas, ienākumus no kapitālieguldījumiem, ienākumus no rūpnieciskas vai komerciālas darbības un ienākumus no mūža rentes. Algu viņš ir saņēmis tikai Nīderlandē. Saskaņā ar iesniedzējtiesas viedokli mūža rente neveido daļu no *G. Ruyter* ienākumiem, kas izriet no darba, jo viņš nav apgalvojis, ka tā izrietētu no iepriekš nodibināta ieguldījumu fonda, kurā viņa darba devējs būtu veicis iemaksas.

16. *G. Ruyter* kā Francijas nodokļu rezidentam šajā valstī ir jāmaksā ienākuma nodoklis par visiem saviem ienākumiem, tostarp mūža renti. Mūža rente, papildus *CSG*, ir pakļauta arī *CRDS*, sociālajai iemaksai 2 % apmērā, un no 2003. gada – arī papildiemaksai 0,3 % apmērā.

6 — Regulas Nr. 1408/71 14., 14.c, 14.f un 17. pants uz šo tiesvedību neattiecas.

7 — Šajā punktā ir minētas tās Vispārējā nodokļu likuma un Sociālā nodrošinājuma kodeksa tiesību normas, kuras iesniedzējtiesa uzskata par piemērojamām šajā tiesvedībā.

8 — Mūža rente, kas iegādāta par atlīdzību, ir apdrošināšanas produkts, kura ietvaros persona, iemaksājot noteiktu vienreizēju summu, iegūst tiesības uz regulāriem maksājumiem, ko viņai izmaksā apdrošinātājs un kas tiks veikti noteiktu laikposmu (piemēram, līdz minētās personas nāvei).

17. Marseļas un Nīmas [*Nîmes*] (Francija) pirmās instances administratīvās tiesas noraidīja *G. Ruyter* iebildumus pret lēmumiem, ar kuriem viņam bija noteikti šie maksājumi. Apelācijas instancē Marseļas administratīvā apelācijas tiesa noraidīja iepriekš minētos spriedumus un atbrīvoja *G. Ruyter* no dažādām sociālajām iemaksām, kas bija piemērotas viņa ienākumiem no mūža rentes, ko viņš bija saņēmis no 1997. līdz 2004. gadam. Šāds lēmums būtībā bija pamatots ar to, ka *G. Ruyter* par šiem ienākumiem jau ir piemērotas sociālās iemaksas Nīderlandē. Līdz ar to papildu sociālo iemaksu uzlikšana Francijā būtu šķērslis viņa pārvietošanas brīvībai.

18. Budžeta, valsts līdzekļu, civildienesta un valsts reformu ministrs (turpmāk tekstā – "ministrs") par šiem spriedumiem iesniedza kasācijas sūdzību *Conseil d'Etat*, kura tos atcēla, pamatojoties uz to, ka administratīvā apelācijas tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka attiecīgās iemaksas ir nodokļu maksātāja tiesību brīvi pārvietoties Eiropas Savienībā pārkāpums, neizvērtējot, vai Eiropas Savienība ir noteikusi pasākumus, kas vērsti uz nodokļu dubultas uzlikšanas novēršanu. *Conseil d'État G. Ruyter* apgalvoja, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punktā paredzēto tiesību aktu pārklāšanās aizliegumu viņam būtu jāpiemēro tikai tiesību akti, kas regulē sociālo nodrošinājumu Nīderlandē. Ministrs būtībā apgalvo, ka ar saikni starp *CSG*, *CRDS*, sociālo iemaksu un papildiemaksu, no vienas puses, un tiesību aktiem par sociālo nodrošinājumu, no otras puses, nepietiek, lai varētu tikt piemērota šī regula.

19. Ņemot vērā, ka risinājums kasācijas sūdzībā ir atkarīgs no Regulas Nr. 1408/71 piemērošanas jomas, *Conseil d'État* ir uzdevusi šādu prejudiciālo jautājumu:

"Vai nodokļiem līdzīgas iemaksas par ienākumiem no īpašuma – kā [*CSG*], [*CRDS*], sociālā iemaksa 2 % apmērā un papildiemaksa pie iepriekš minētās 0,3 % apmērā – tikai tādēļ vien, ka tās paredzētas Francijas sociālā nodrošinājuma sistēmas finansēšanai, rada tiešu un atbilstošu saikni ar noteiktiem sociālā nodrošinājuma jautājumiem, kas minēti [Regulas Nr. 1408/71] 4. pantā, un tādējādi vai uz tām attiecas šī regula?"

20. Rakstveida apsvērumus iesniedza *G. Ruyter*, Francijas valdība un Eiropas Komisija. Lai gan Francijas valdība bija lūgusi uzklausīt tās mutvārdu apsvērumus, tiesas sēde nav notikusi.

Vērtējums

Sākotnējie apsvērumi

21. Es sākšu šo analīzi, īsumā minot dalībvalstu sociālā nodrošinājuma režīmu koordinēšanas sistēmas, kas ieviesta ar Regulu Nr. 1408/71, galvenās iezīmes un būtiskos skaidrojumus, ko Tiesa paudusi spriedumos Komisija/Francija [9] attiecībā uz jautājumu, kad iemaksas ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā.

22. Kā Tiesa it īpaši uzsvēra, šīs abas minētās lietas tomēr attiecās uz sociālo iemaksu iekasēšanu tikai tiktāl, ciktāl tās attiecas uz ienākumiem no darba un tiem pielīdzināmiem ienākumiem, ko saņēmuši darbinieki un pašnodarbinātas personas, kas ir Francijas rezidenti un kuriem nodoklis šajā dalībvalstī tiek uzlikts saistībā ar nodarbinātību citā dalībvalstī [10]. Līdz ar to es izvērtēšu, vai Regula Nr. 1408/71 attiecas arī uz iemaksām, kas īpaši paredzētas sociālā nodrošinājuma sistēmas finansēšanai, bet kas tiek iekasētas no ienākumiem, kuri *nav* saistīti ar profesionālo darbību, ņemot vērā minētās regulas mērķi nodrošināt darbinieku un pašnodarbinātu personu brīvu pārvietošanos. Vai starp šādam iemaksām un tiesību aktiem, kas regulē sociālo nodrošinājumu, pastāv tieša un pietiekami atbilstoša saikne?

9 — Spriedumi Komisija/Francija (EU:C:2000:84) un Komisija/Francija (EU:C:2000:85).

10 — Spriedumi Komisija/Francija (EU:C:2000:84, 19. punkts) un Komisija/Francija (EU:C:2000:85, 18. punkts).

23. Visbeidzot, es īsumā aplūkošu jautājumu par to, vai aplūkotās iemaksas, pieņemot, ka tās ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā, ir saderīgas ar tās 13. panta 1. punktā paredzēto sociālā nodrošinājuma tiesību aktu pārklāšanās aizliegumu.

Judikatūrā sniegtie Regulas Nr. 1408/71 interpretācijas elementi

24. Dalībvalstis ir kompetentas pašas organizēt savas sociālā nodrošinājuma sistēmas [11]. Ja nav saskaņotu noteikumu, katrai dalībvalstij ir jānosaka nosacījumi, kas reglamentē tiesības vai pienākumus tikt apdrošinātam sociālās nodrošināšanas sistēmā, apdrošināto personu iemaksu apmērs [12] un ienākumi, kas ir jāņem vērā, aprēķinot šīs iemaksas [13]. Tomēr, īstenojot šīs pilnvaras, dalībvalstīm ir jāievēro ES tiesības [14].

25. Ar Regulu Nr. 1408/71 ir ieviesta koordinēšanas sistēma, kurā konkrēti reglamentēts, kā jānosaka, kādas valsts vai kādu valstu tiesību akti ir piemērojami darbiniekiem vai pašnodarbinātām personām, kas dažādos apstākļos izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties [15]. Regula Nr. 1408/71 ir jāinterpretē, ņemot vērā tā Līguma panta (LESD 48. pants) mērķi, uz kuru tā ir balstīta un kurš ir vērsts uz to, lai veicinātu iespējami plašāku migrējošu darba ņēmēju pārvietošanās brīvību [16]. Šajā ziņā, kā tas skaidri izriet no šīs regulas preambulas 5., 6. un 10. apsvēruma, kā arī tās 3. panta, tās mērķis ir cik vien iespējams garantēt vienlīdzīgu attieksmi pret visām personām, kuras ir ekonomiski aktīvas dalībvalstī, un neradīt nelabvēlīgus apstākļus darba ņēmējiem, kuri izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties.

26. Turklāt Regulas Nr. 1408/71 II sadaļas, kurā ietilpst 13. panta 1. punkts, tiesību normas veido pilnīgu kolīziju normu sistēmu, tādējādi dalībvalstis vairs nevar noteikt, kam ir piemērojami to tiesību akti, un teritoriju, kurā šie tiesību akti ir spēkā [17]. Šo tiesību normu mērķis ir ne tikai novērst vienlaicīgu vairāku valstu tiesību sistēmu piemērošanu un no tā izrietošos sarežģījumus, bet arī nodrošināt, lai personas, uz kurām attiecas Regula Nr. 1408/71, netiktu atstātas bez sociālā nodrošinājuma tādēļ, ka uz tām neattiecas nekādi tiesību akti [18]. Principā tieši tādēļ Regulai Nr. 1408/71 un it īpaši tās 13. panta 1. punktam pretrunā ir pieprasīt personai maksāt sociālās iemaksas dalībvalstī, kas nav Regulā Nr. 1408/71 noteiktā dalībvalsts [19].

27. No Regulas Nr. 1408/71 4. panta skaidri izriet, ka dalībvalstu sociālā nodrošinājuma sistēmas ir pilnībā pakļautas ES noteikumu piemērošanai [20]. Lai iemaksas ietilptu šīs regulas piemērošanas jomā, starp tām un tiesību aktiem, kas reglamentē kādu no 4. pantā uzskaitītajām sociālā nodrošinājuma jomām, ir jābūt tiešai un pietiekami piemērotai saiknei [21]. Izšķirošais kritērijs šajā ziņā ir, vai iemaksa ir īpaši paredzēta dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmas finansēšanai, neatkarīgi no tā, vai pretī tiek saņemts kāds labums [22]. Spriedumos Komisija/Francija Tiesa šajā ziņā ir nošķīrusi tādus maksājumus

11 — Skat. arī nesenāku spriedumu *Salgado González* (C-282/11, EU:C:2013:86, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

12 — Tostarp skat. spriedumu *Blanckaert* (C-512/03, EU:C:2005:516, 49. punkts).

13 — Tostarp skat. spriedumus *Terhoeve* (C-18/95, EU:C:1999:22, 51. punkts) un *Derouin* (C-103/06, EU:C:2008:185, 26. un 27. punkts).

14 — Tostarp skat. spriedumus *Decker* (C-120/95, EU:C:1998:167, 23. punkts), *Kohll* (C-158/96, EU:C:1998:171, 19. punkts), *Derouin* (EU:C:2008:185, 25. punkts) un *Stewart* (C-503/09, EU:C:2011:500, 77. punkts).

15 — Īt īpaši skat. Regulas Nr. 1408/71 preambulas 4. apsvērumu. Tostarp skat. arī spriedumus Komisija/Vācija (C-68/99, EU:C:2001:137, 22. un 23. punkts), *Piatkowski* (C-493/04, EU:C:2006:167, 19. un 20. punkts) un *Nikula* (C-50/05, EU:C:2006:493, 20. punkts).

16 — Spriedumi *Belbouab* (10/78, EU:C:1978:181, 5. punkts), *Hosse* (C-286/03, EU:C:2006:125, 24. punkts), *Hudzinski* un *Wawrzyniak* (C-611/10 un C-612/10, EU:C:2012:339, 53. punkts) un *da Silva Martins* (C-388/09, EU:C:2011:439, 70. punkts).

17 — Spriedums *Luijten* (60/85, EU:C:1986:307, 14. punkts).

18 — Tostarp skat. spriedumu *Kits van Heijningen* (C-2/89, EU:C:1990:183, 12. punkts). Skat. arī spriedumu *Partena* (C-137/11, EU:C:2012:593, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

19 — Spriedumi *Perenboom* (102/76, EU:C:1977:71, 13. punkts) un *Aldewereld* (C-60/93, EU:C:1994:271, 26. punkts).

20 — 1. panta j) punktā minētajam "tiesību aktu" jēdzienam ir raksturīga plaša interpretācija. Tostarp skat. spriedumu *Bozzone* (87/76, EU:C:1977:60, 10. punkts).

21 — Spriedumi *Rheinhold & Mahla* (C-327/92, EU:C:1995:144, 15. un 23. punkts), Komisija/Francija (EU:C:2000:84, 35. punkts) un Komisija/Francija (EU:C:2000:85, 33. punkts).

22 — Spriedumi Komisija/Francija (EU:C:2000:84, 40. punkts), Komisija/Francija (EU:C:2000:85, 38. punkts) un *Allard* (C-249/04, EU:C:2005:329, 16. punkts)

kā *CSG* un *CRDS*, kas tiek iekasēti no ienākumiem no darba un tiem pielīdzināmiem ienākumiem un kas "īpaši un tieši ir paredzēti Francijas sociālā nodrošinājuma sistēmas finansēšanai", un līdz ar to tādēļ tiem ir šāda saikne, no vienas puses, un nodokļus, kas "paredzēti vispārēju publisku maksājumu segšanai", no otras puses [23]. Tas, ka šīs iemaksas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir klasificētas kā nodokļi, nenozīmē, ka tās nevar ietilpt Regulas Nr. 1408/71 piemērošanas jomā un ka uz tām nevarētu attiekties 13. panta 1. punktā paredzētais tiesību aktu pārklāšanās aizliegums [24].

28. Šiem principiem ir būtiska nozīme attiecībā uz šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurā netiek apstrīdēts, ka par ienākumiem no īpašuma iekasētās sociālās iemaksas ir īpaši paredzētas noteiktu sociālā nodrošinājuma jomu finansēšanai vai arī Francijas sociālā nodrošinājuma deficīta atvieglošanai [25].

29. Pirmkārt, apstāklim, ka saskaņā ar Francijas tiesībām *CSG* par ienākumiem no īpašuma drīzāk tiek uzskatīts par papildu nodokli par īpašumu, nevis par atsevišķu sociālo iemaksu un ka to iekasē un uzrauga nodokļu iestādes saskaņā ar noteikumiem, ko piemēro ienākuma nodoklim, nav nozīmes attiecībā uz jautājumu, vai šī sociālā iemaksa ir vai nav regulēta Regulā Nr. 1408/71. Šis secinājums skaidri izriet no spriedumiem Komisija/Francija un ir saderīgs ar šīs regulas mērķi, kas vērsts uz to, lai starp dalībvalstīm ieviestu koordinēšanas sistēmu, tostarp attiecībā uz to tiesību aktu noteikšanu, ko piemēro darbiniekiem un pašnodarbinātam personām, kuri izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties [26]. Ņemot vērā sociālā nodrošinājuma finansēšanas metožu dažādību, tostarp nodokļu uzlikšanu [27], šī koordinācija varētu tikt apdraudēta, ja ar to vien, ka sociālā iemaksa saskaņā ar valsts tiesībām varētu tikt klasificēta kā nodoklis, pietiktu, lai šī sociālā iemaksa būtu ārpus Regulas Nr. 1408/71 piemērošanas jomas.

30. Otrkārt, pretēji iesniedzējtiesas un Komisijas viedoklim, apstāklis, ka minēto sociālo iemaksu maksājums to maksātājam nedod tiesības ne uz kādu tiešu un identificējamu labumu, nav būtisks, lai novērtētu, vai šīm iemaksām ir tieša un pietiekama saikne ar tiesību aktiem, kas regulē sociālo nodrošinājumu. Kā tiesa apstiprinājusi spriedumā *Perez Naranjo*, tas, vai starp sociālo iemaksu un pabalstu pastāv identificējama saikne, ir svarīgi, lai šo pabalstu varētu klasificēt kā speciālo no iemaksām neatkarīgu pabalstu Regulas Nr. 1408/71 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē. Tomēr šis jautājums atšķiras no plašāka jautājuma par to, vai sociālā iemaksa ietilpst šīs regulas materiālajā piemērošanas jomā [28].

31. Treškārt, Francijas valdības arguments, ka aplūkotās iemaksas neaizstāj sociālās iemaksas, nav izšķirošs. Ir skaidrs, ka Tiesa spriedumos Komisija/Francija attiecībā uz *CSG* par ienākumiem no darba un tiem pielīdzināmiem ienākumiem nosprieda, ka saikne starp šo iemaksu un tiesību aktiem, kas regulē sociālo nodrošinājumu šajā dalībvalstī, arī "skaidri izrietēja no apstākļa, ka [..] minētais maksājums daļēji aizstāja sociālās iemaksas, kas bija smaga nasta zema un vidēja apmēra algām [..]" [29]. Tomēr gan no šī formulējuma, gan arī no tā, ka Tiesa neizmantoja līdzīgu argumentu savā otrajā spriedumā, kas tika pasludināts šajā pašā dienā (attiecībā uz *CRDS*), skaidri izriet, ka šāds apstāklis nav būtisks, lai konstatētu, ka starp sociālo iemaksu un tiesību aktiem, kas regulē sociālo nodrošinājumu, pastāv tieša un pietiekami atbilstoša saikne. Būtiskāk, man šķiet, ir tas, ka principā atbildei uz

23 — Spriedumi Komisija/Francija (EU:C:2000:84, 37. un 38. punkts) un spriedums Komisija/Francija (EU:C:2000:85, 35. punkts).

24 — Spriedumi Komisija/Francija (EU:C:2000:84, 34. punkts) un Komisija/Francija (EU:C:2000:85, 32. punkts).

25 — Skat. iepriekš 14. punktu.

26 — Skat. iepriekš 15. un 19. zemsvītras piezīmē minēto judikatūru.

27 — Šajā ziņā skat. pārskatu par principiem, kas regulē sociālā nodrošinājuma sistēmu finansēšanu dažādās dalībvalstīs, kas pieejams ES savstarpējās informācijas sistēmas par sociālo aizsardzību (*MISSOC*) tīmekļa vietnē: www.missoc.org/MISSOC/INFORMATIONBASE/COMPARATIVETABLES/MISSOCDATABASE/comparativeTableSearch_PREVIOUS.jsp (aplūkots 2014. gada 25. augustā).

28 — Spriedums *Perez Naranjo* (C-265/05, EU:C:2007:26, 41. punkts), kurā Tiesa izvērtēja, vai tas, ka ar *CSG* tika finansēts *Fonds de solidarité vieillesse* (Vecuma solidaritātes fonds), nozīmē, ka šī fonda izmaksātais pabalsts ir uzskatāms par īpašu, uz iemaksām nebalstītu pabalstu.

29 — Spriedums Komisija/Francija (EU:C:2000:85, 36. punkts).

jautājumu, vai Regula Nr. 1408/71 ir piemērojama iemaksai, ko iekasē dalībvalsts, nevajadzētu būt atkarīgai no sociālās iemaksas, ko šī dalībvalsts iekasējusi agrāk, rakstura. Regulas Nr. 1408/71 koordinācijas mērķis būtu apdraudēts, ja šī regula attiektos tikai uz maksājumiem, kas ir ieviesti, lai aizstātu jau esošas sociālās iemaksas.

Vai ir svarīgi, ka aplūkotās iemaksas tiek iekasētas no ienākumiem, kas nav saistīti ar profesionālo darbību?

32. Tagad es pievērsīšos Francijas valdības un Komisijas galvenajam argumentam, proti, ka iemaksām, ko iekasē no ienākumiem, kas nav saistīti ar agrāko vai tagadējo profesionālo darbību, nevar būt tieša un pietiekami atbilstoša saikne ar tiesību aktiem, kas regulē sociālo nodrošinājumu, un līdz ar to tās ir ārpus Regulas Nr. 1408/71 piemērošanas jomas.

33. Ne Regulas Nr. 1408/71 4. pantā, ne arī 13. pantā nav ieviesta nošķiršana atkarībā no ienākumu, no kuriem tiek iekasēta sociālā iemaksa, rakstura.

34. Šīs tiesību normas ir jāinterpretē, ņemot vērā LESD 48. panta mērķi, kas ir vērsts uz to, lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku migrējošu darba ņēmēju pārvietošanās brīvību [30]. Kā skaidri izriet no Regulas Nr. 1408/71 preambulas 8. apsvēruma, 13. panta 1. punktā minētā tiesību aktu pārklāšanās aizlieguma mērķis ir novērst, ka migrējoši darba ņēmēji, būdami pakļauti vairākiem noteikumiem, kas pārklājas, sastopas ar sarežģījumiem, kas tiem varētu traucēt izmantot savu pārvietošanās brīvību [31].

35. Manuprāt, aplūkotās iemaksas rada tādu pašu šķērsli darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai kā *CSG* un *CRDS*, ko iekasē no ienākumiem no darba vai tiem pielīdzināmiem ienākumiem.

36. Pirmkārt, nodarbinātības dalībvalsts var iekasēt arī sociālās iemaksas no ienākumiem no īpašuma. Pamatojoties uz Tiesai pieejamo informāciju, šķiet, ka tas tā patiešām ir šajā lietā, – mūža rente, ko *G. Ruyter* saņēma no 1997. līdz 2004. gadam, visticamāk, tika iekļauta, aprēķinot sociālās iemaksas, ko viņš maksāja Nīderlandē. Manuprāt, iespēja tikt pakļautam divām sociālajām iemaksām par vieniem un tiem pašiem ienākumiem divās dalībvalstīs acīmredzami var atturēt tādu darba ņēmēju kā *G. Ruyter* saglabāt savu darba vietu Nīderlandē un pārcelt savu dzīvesvietu uz Franciju [32].

37. Otrkārt, pat ja nodarbinātības dalībvalsts neiekasē sociālās iemaksas no ienākumiem no īpašuma, nevienlīdzīga attieksme saglabājas.

38. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka principa, saskaņā ar kuru ir jāpiemēro tikai vienas dalībvalsts tiesību akti, mērķis ir cik vien iespējams efektīvi garantēt vienlīdzīgu attieksmi pret visiem dalībvalstī nodarbinātajiem darba ņēmējiem [33].

30 — Skat. iepriekš 25. punktu.

31 — Spriedumi *Kits van Heijningen* (EU:C:1990:183, 12. punkts) un *Allard* (EU:C:2005:329, 28. punkts) un rīkojums *Vogler* (C-242/99, EU:C:2000:582, 26. punkts). Skat. arī ģenerāladvokāta A. La Pergolas [*A. La Pergola*] secinājumus Komisija/Francija (C-34/98, EU:C:1999:392, 24. punkts).

32 — Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru jebkurš Kopienas pilsonis, kurš neatkarīgi no viņa dzīves vietas un pilsonības strādā citā dalībvalstī, kas nav viņa dzīvesvietas dalībvalsts, ietilpst LESD 45. panta piemērošanas jomā. Tostarp skat. spriedumus *Ritter-Coulais* (C-152/03, EU:C:2006:123, 31. punkts), *Renneberg* (C-527/06, EU:C:2008:566, 36. punkts) un *S* (C-457/12, EU:C:2014:136, 39. punkts). Jāpiebilst, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ir aizliegti pat niecīgi ierobežojumi, ja vien tie nav pamatoti. Skat. jaunāko spriedumu *Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken Betriebs* (C-514/12, EU:C:2013:799, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 — Regulas Nr. 1408/71 preambulas 10. apsvērums.

39. Spriedumos Komisija/Francija Tiesa būtībā nosprieda, ka prasība, lai darba ņēmēji, kuri ir apdrošināti savā nodarbinātības valstī, papildus finansētu – kaut vai tikai daļēji – tās dalībvalsts sociālo nodrošinājuma sistēmu, kurā ir to dzīvesvieta, rada nevienlīdzīgu attieksmi Regulas Nr. 1408/71 13. panta izpratnē, jo visiem pārējiem šīs valsts rezidentiem ir pienākums veikt iemaksas tikai pēdējās minētās valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā [34]. Šāda nevienlīdzīga attieksme automātiski rada tādu šķērsli darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai, kuram saskaņā ar šo tiesību normu nevar būt nekāda pamatojuma [35].

40. Šāda argumentācija var tikt piemērota pamatlietā aplūkotajām sociālajām iemaksām. Šādas iemaksas, kas ir uzliktas visiem nodokļu rezidentiem Francijā, neraugoties uz to, ka viņi ir pakļauti tiesību aktiem par sociālo nodrošinājumu citā dalībvalstī, citā dalībvalstī nodarbinātiem rezidentiem rada nelabvēlīgāku situāciju salīdzinājumā ar tiem, kas nodarbināti un dzīvo Francijā un līdz ar to veic iemaksas, tikai lai finansētu šīs dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmu (un var būt tā, ka nodarbinātības dalībvalsts kompensē to, ka tā nav iekasējusi sociālās iemaksas par ienākumiem no īpašuma, iekasējot augstākas iemaksas no cita veida ienākumiem, vai arī saskaņā ar savu vispārējo sociālā nodrošinājuma sistēmu tā vienkārši piedāvā neizdevīgākus labumus).

41. Turklāt, lai arī ir tiesa, ka Regulas Nr. 1408/71 mērķis ir nodrošināt darbinieku un pašnodarbinātu personu brīvu pārvietošanos Eiropas Savienībā, (tagadējai vai iepriekšējai) profesionālajai darbībai nav nozīmes, izvērtējot, vai uz personu attiecas šī regula.

42. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru persona ir "darbinieks" Regulas Nr. 1408/71 izpratnē, ja tā ir apdrošināta, kaut arī tikai pret vienu riska veidu, atbilstoši obligātajai vai brīvprātīgajai apdrošināšanai vispārējā vai īpašā sociālā nodrošinājuma sistēmā, kas minēta šīs regulas 1. panta a) punktā, un tas nav atkarīgs no darba tiesisko attiecību pastāvēšanas [36].

43. Konsekventa pieeja būtu jāpiemēro, nosakot arī Regulas Nr. 1408/71 materiālo piemērošanas jomu, kā arī piemērojamību personām. "Tiesību aktu" jēdzienā saskaņā ar 1. panta j) punktu ir ietverti visi pasākumi, kas īpaši paredzēti sociālā nodrošinājuma finansēšanai. Līdz ar to, manuprāt, nav iemesla noteikt šādu nošķiršanu, kas būtu atkarīga no ienākumu, uz kuriem ir balstīts šis finansējums, rakstura. Es uzskatu, ka, šādi rīkojoties, tiktu radītas atšķirības aizsardzībā, kāda Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punktā ir paredzēta personām, kuras pārvietojas (vai iecerējušas pārvietoties) Eiropas Savienības teritorijā, kas būtu atkarīgas no tā, vai viņu kopējie ienākumi izriet no profesionālās darbības, īpašuma vai abu minēto kombinācijas.

Dalībvalstu kompetence sociālā nodrošinājuma un nodokļu jomā

44. Es nepiekrītu Francijas valdības tēzei, saskaņā ar kuru Regulas Nr. 1408/71 piemērošana aplūkotajām sociālajām iemaksām nozīmētu iejaukšanos dalībvalstu kompetencē organizēt savu sociālā nodrošinājuma sistēmu finansēšanu vai arī to kompetencē uzlikt nodokļus.

34 — Spriedumi Komisija/Francija (EU:C:2000:84, 45.–48. punkts) un Komisija/Francija (EU:C:2000:85, 42.–45. punkts).

35 — Spriedumi Komisija/Francija (EU:C:2000:84, 47. un 48. punkts) un Komisija/Francija (EU:C:2000:85, 44. un 45. punkts).

36 — Spriedumi *Pierik* (182/78, EU:C:1979:142, 4. un 7. punkts), *Martínez Sala* (C-85/96, EU:C:1998:217, 36. punkts), *Dodl and Oberhollenzer* (C-543/03, EU:C:2005:364, 31. punkts) un *Borger* (C-516/09, EU:C:2011:136, 28. punkts). Regulā Nr. 883/2004, ar ko tika atcelta Regula Nr. 1408/71, ir kodificēta šī judikatūra, nosakot, ka šī regula attiecas uz dalībvalstu piederīgajiem, uz bezvalstniekiem un uz bēgļiem, kas dzīvo dalībvalstī, "kuri ir pakļauti vai bijuši pakļauti vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību aktiem, kā arī uz viņu ģimenes locekļiem un viņu apgādību zaudējušām personām" (2. panta 1. punkts).

45. Dalībvalstīm, īstenojot savas pilnvaras organizēt savu sociālā nodrošinājuma sistēmu, ir jāievēro ES tiesības [37]. No tā izriet, ka apstāklis, ka pamatlietā aplūkotie valsts noteikumi attiecas uz sociālā nodrošinājuma finansēšanu, izmantojot nodokļus, neizslēdz Līguma noteikumu, it īpaši to, kas attiecas uz darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, piemērošanu [38].

46. Kā ģenerāladvokāts A. La Pergola norādījis savos secinājumos lietās Komisija/Francija [39], ar šādu secinājumu netiek apšaubīta dalībvalstu brīvība nodrošināt sociālā nodrošinājuma finansēšanu, izmantojot nodokļu pasākumus. Tas drīzāk attiecas uz brīvību uzlikt nodokļus, ciktāl tie ietekmē migrējošu darba ņēmēju ienākumus, vai vispārīgāk – visu dalībvalsts pilsoņu brīvību, kuri, izmantojot kādu no savām Līgumā garantētajām brīvībām, ir pakļauti vai ir bijuši pakļauti vienas vai vairāku dalībvalstu sociālā nodrošinājuma tiesību aktiem.

47. Turklāt es nepiekrītu Francijas valdības viedoklim, ka, ja pamatlietā aplūkotajām sociālajām iemaksām tiktu piemērota Tiesas argumentācija spriedumos Komisija/Francija (EU:C:2000:84 un EU:C:2000:85), tas noteikti nozīmētu, ka *jebkurš* nodoklis, kas tiek izmantots sociālā nodrošinājuma finansēšanai, ir jāuzskata par tādu, kam ir tieša un pietiekami atbilstoša saikne ar sociālā nodrošinājuma tiesību aktiem (Francijas valdība šo argumentu izvirzīja tieši patēriņa nodokļa kontekstā).

48. Pirmkārt, tikai uz tādiem maksājumiem, kuri ir *īpaši* piešķirti sociālā nodrošinājuma finansēšanai, attiecas dalībvalsts tiesību akti par sociālo nodrošinājumu un tādējādi tiem ir piemērojams tiesību aktu pārklāšanās aizliegums saskaņā ar Regulu Nr. 1408/71. Ar apstākli vien, ka daļa no ieņēmumiem, kas iegūta no nodokļiem, ir paredzēta sociālā nodrošinājuma finansēšanai, līdz ar to nepietiek, lai šie nodokļi ietilptu šīs regulas piemērošanas jomā [40].

49. Otrkārt, starp dalībvalsts iekasēto patēriņa nodokli un tiesību aktiem, kas regulē dalībvalsts sociālo nodrošinājumu, manuprāt, nevar pastāvēt tieša un pietiekami atbilstoša saikne pat tad, ja šis nodoklis ir īpaši paredzēts sociālā nodrošinājuma finansēšanai [41]. Ir grūti saprast, kā apstāklis vien, ka vienā dalībvalstī apdrošināta persona citā dalībvalstī ir pakļauta patēriņa nodoklim, kas īpaši piešķirts sociālā nodrošinājuma finansēšanai, varētu šai personai radīt sarežģījumus.

50. Pretēji ienākuma nodoklim patēriņa nodokļus valsts iekasē par preču un pakalpojumu iegādi tās teritorijā, neraugoties uz patērētāja dzīvesvietu un nodarbinātības vietu. Līdz ar to, ja tāda persona kā *G. Ruyter* iegādājas preces vai pakalpojumus Francijas teritorijā, par šo pirkumu parasti patēriņa nodoklis ir jāmaksā tikai Francijā, pat ja šī persona ir nodarbināta (un apdrošināta) citā dalībvalstī.

37 — Skat. iepriekš 24. punktu.

38 — Pēc analoģijas skat. spriedumu *Terhoeve* (EU:C:1999:22, 35. punkts).

39 — EU:C:1999:392, 2. punkts.

40 — Šādu argumentāciju var piemērot, piemēram, attiecībā uz Francijā iekasēto PVN. Pamatojoties uz Francijas valdības sniegto informāciju, 7,85 % no ieņēmumiem no šī nodokļa ir paredzēti veselības, maternitātes, invaliditātes apdrošināšanas un apdrošināšanas nāves gadījumos finansēšanai dalībvalstī.

41 — Saskaņā ar Francijas valdības viedokli nodokļi par veselības apdrošināšanas vai sociālā nodrošinājuma līgumiem, azartspēlēm un sporta derībām, tabaku, alkoholiskiem dzērieniem un bezalkoholiskiem dzērieniem arī tiek izmantoti sociālā nodrošinājuma finansēšanai Francijā.

51. Tas ir skaidrs PVN un akcīzes nodokļu kontekstā, ko reglamentē īpaši ES noteikumi, kas paredzēti nodokļu dubultas uzlikšanas novēršanai [42]. Vispārīgi runājot, patēriņa nodoklis par pakalpojumu iegādi citā dalībvalstī, manuprāt, tomēr ir pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums Savienībā un tādēļ principā ir aizliegts, tostarp, kad tas tiek uzlikts līdzīgiem iekšzemes pakalpojumiem [43]. Tāpat arī man šķiet, ka dalībvalstij būtu grūti uzlikt patēriņa nodokli par preču iegādi citā dalībvalstī, nepārkāpjot aizliegumu uzlikt nodokļus, kam ir līdzīgas sekas kā ievedmuitas nodoklim, ja šāds nodoklis netiek uzlikts līdzīgiem iekšzemes produktiem [44]. Pat ja tāds pats maksājums tiktu uzlikts līdzīgu preču iegādei valsts teritorijā, patēriņa nodoklis noteikti radītu pienākumu patērētājam deklarēt, ka viņš ir iegādājies attiecīgās preces citā dalībvalstī. Tas preču iegādi ārpus valsts teritorijas padarītu sarežģītāku. Līdz ar to tas, iespējams, tiktu uzskatīts par pasākumu ar importa ierobežojumam līdzvērtīgu iedarbību [45].

52. Kopsavilkumā jāteic, ka, lai arī tādu sociālo iemaksu kā pamatlietā aplūkotās iekasēšana *G. Ruyter* var radīt sarežģījumus, jo viņš jau ir apdrošināts Nīderlandē [46], to pašu nevar attiecināt uz patēriņa nodokli, ko viņš maksā, iegādājoties preces vai pakalpojumus Francijā. Ir grūti iedomāties, kā šādi pirkumi varētu tikt likumīgi pakļauti patēriņa papildu nodoklim citā dalībvalstī.

53. Vispārīgi runājot, pretēji nodokļiem, ko iekasē par ienākumiem, patēriņa nodoklis (kopā ar preces neto cenu) ir jāmaksā tādēļ, ka tiek iegādāta prece vai pakalpojums. Personas, kuras ir apdrošinātas A dalībvalstī un pakļautas tās sociālā nodrošinājuma tiesību aktiem, atbrīvojot no tāda patēriņa nodokļa maksāšanas, kas tiek iekasēts B dalībvalstī un kas ir īpaši paredzēts tās sociālā nodrošinājuma sistēmas finansēšanai, varētu radīt vēlmi iegādāties attiecīgās preces un pakalpojumus B dalībvalstī, nevis A dalībvalstī. Neizdevīgu konkurences apstākļu radīšanu A dalībvalstī tirgotajām precēm un pakalpojumiem (vismaz, ja tie šajā valstī ir pakļauti līdzīgam patēriņa nodoklim) būtu grūti savienot ar iekšējā tirgus loģiku un būtību.

Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punkts

54. Visbeidzot, Francijas valdība ir apgalvojusi, ka, pieņemot, ka uz attiecīgajām iemaksām attiecas Regula Nr. 1408/71, to iekasēšana būtu pretrunā šai tiesību normai tikai tad, ja mūža rente, ko saņem *G. Ruyter*, būtu tikusi pakļauta arī sociālajām iemaksām Nīderlandē. Šādā kontekstā Francijas valdība apstrīd *G. Ruyter* apgalvojumu, saskaņā ar kuru viņš sociālās iemaksas par savu mūža renti esot maksājis Nīderlandē [47]. Tā atsaucas arī uz spriedumu *Piatkowski*, kurā Tiesa izvērtēja, vai attiecīgie ienākumi ir bijuši pakļauti sociālajām iemaksām *divās* dalībvalstīs [48].

55. Šis arguments ir balstīts uz kļūdainu Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punkta interpretāciju.

42 — Skat. Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV 2006, L 347, 1. lpp.) preambulas 62. apsvērumu un Padomes 2008. gada 16. decembra Direktīvas 2008/118/EK par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK (OV 2009, L 9, 12. lpp.) preambulas 30. un 31. apsvērumu un 33. panta 6. punktu. "Piegādes Kopienas iekšienē" gadījumā PVN maksā patērētājs, kas ir nodokļu maksātājs, tajā dalībvalstī, uz kuru preces tiek piegādātas, proti, kur atrodas pircējs. Turpretī dalībvalstī, kurā preces tikušas iegādātas, šādā gadījumā PVN nav jāmaksā. Līdz ar to parasti nepastāv nodokļu dubultas uzlikšanas risks (skat. Direktīvas 2006/112 40.–42. pantu).

43 — LESD 56. pantā ir pieprasīta ne tikai jebkādas diskriminācijas novēršana pilsonības dēļ, bet arī jebkāda ierobežojuma atcelšana, kaut arī tas ir vienādi piemērojams gan vietējiem, gan citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzējiem, ja šis ierobežojums aizliedz, apgrūtina vai padara mazāk pievilcīgus tā pakalpojumu sniedzēja pakalpojumus, kurš dibināts citā dalībvalstī, kurā tas likumīgi sniedz līdzīgus pakalpojumus. Skat. neseno spriedumu *Duomo Gpa* u.c. (no C-357/10 līdz C-359/10, EU:C:2012:283, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

44 — LESD 28. panta 1. punkts. Ievedmuitas un izvedmuitas nodokļu attiecībā uz tirdzniecību dalībvalstu starpā un visu maksājumu ar līdzvērtīgu iedarbību aizliegums attiecas uz visiem maksājumiem, kas uzlikti sakarā ar un attiecībā uz importu, kuri konkrēti skar importētās preces, taču ne līdzīgus vietējos ražojumus un līdz ar to ietekmē produkta cenu. Skat. spriedumus *Capolongo* (77/72, EU:C:1973:65, 12. punkts) un *Compagnie commerciale de l'Ouest* u.c. (no C-78/90 līdz C-83/90, EU:C:1992:118, 23. punkts).

45 — Skat., piemēram, spriedumu Komisija/Itālija (154/85, EU:C:1987:292, 12. punkts).

46 — Skat. iepriekš 35.–40. punktu.

47 — Šis ir jautājums, kas gala rezultātā būtu jāizlemj kompetentajai valsts tiesai. Ņemot to vērā, no materiāliem, kas Tiesas kancelejā tika iesniegti kopā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, izriet, ka sociālās iemaksas par mūža renti patiesi tikušas maksātas Nīderlandē: skat. iepriekš 36. punktu.

48 — Spriedums *Piatkowski* (EU:C:2006:167).

56. Ir tiesa, ka šī tiesību norma attiecas uz sociālo iemaksu iekasēšanu par vieniem un tiem pašiem ienākumiem vairāk nekā vienā dalībvalstī [49]. Tomēr tās piemērošanas joma attiecas ne tikai uz šādiem apstākļiem. Ja persona ietilpst Regulas Nr. 1408/71 piemērošanas jomā, 13. panta 1. punktā paredzētais sistēmu pārklāšanās aizliegums ir absolūts noteikums, kurš ir pakļauts vienīgi 14.c un 14.f pantā paredzētajiem izņēmumiem [50]. Saskaņā ar 13. panta 2. punkta a) apakšpunktu persona, kas ir nodarbināta vienā dalībvalstī, ir pakļauta *tikai* šīs valsts tiesību aktiem arī tad, ja tā dzīvo citā dalībvalstī. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu skaidri izriet, ka *G. Ruyter* ir nodarbināts Nīderlandē, bet dzīvo Francijā. Tāpēc viņam būtu jābūt pakļautam tikai Nīderlandes sociālā nodrošinājuma tiesību aktiem.

57. Līdz ar to, pieņemot (kā tika secināts iepriekš), ka aplūkotajām sociālajām iemaksām ir tieša un pietiekami atbilstoša saikne ar tiesību aktiem par sociālo nodrošinājumu Francijā, lai varētu tikt piemērota Regula Nr. 1408/71, šo iemaksu uzlikšana *G. Ruyter* nozīmētu, ka netiek ievērots šīs regulas 13. panta 1. punktā paredzētais tiesību aktu pārklāšanās aizliegums un 13. panta 2. punkta a) apakšpunktā noteiktais kolīzijas noteikums [51]. Līdz ar to nav nozīmes, vai *G. Ruyter* Nīderlandē saņemtā mūža rente faktiski šajā valstī ir tikusi pakļauta sociālajām iemaksām.

58. Šis secinājums nav apšaubīts Tiesas spriedumā *Piatkowski*. Minētais spriedums attiecās uz tādas personas īpašo situāciju, kura vienlaicīgi bija nodarbināta vienā dalībvalstī un pašnodarbinātā persona citā dalībvalstī. Atkāpjoties no Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punkta, šāda persona (pretēji *G. Ruyter*) vienlaicīgi ir pakļauta tiesību aktiem par sociālo nodrošinājumu abās dalībvalstīs, – līdz ar to viņai principā ir jāmaksā sociālās iemaksas, kas var tikt uzliktas saskaņā ar katras dalībvalsts tiesību aktiem [52]. Tomēr Tiesa precizēja, ka pat šādā situācijā, interpretējot Regulas Nr. 1408/71 14.c panta b) punktu tādējādi, ka ir pieļaujama dubulta iemaksu uzlikšana attiecībā uz tiem pašiem ienākumiem, nozīmētu radīt nelabvēlīgu situāciju darba ņēmējiem, kuri ir izmantojuši savas tiesības brīvi pārvietoties, un līdz ar to acīmredzami būtu pretrunā šīs regulas mērķim [53].

Secinājumi

59. Ņemot vērā iepriekš minēto, es iesaku Tiesai uz *Conseil d'État* jautājumu atbildēt šādi:

Tādām sociālajām iemaksām par ienākumiem no īpašuma kā vispārējā sociālā iemaksa (*CSG*), iemaksa sociālā parāda izlīdzināšanai (*CRDS*), sociālā iemaksa 2 % apmērā un papildiemaksa pie pamatlietā aplūkotās sociālās iemaksas ir tieša un pietiekami atbilstoša saikne ar Francijas tiesību aktiem, kas regulē tās sociālā nodrošinājuma jomas, kas uzskaitītas Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, tās grozītajā redakcijā, 4. pantā. Līdz ar to šīs iemaksas ietilpst šīs regulas materiālajā piemērošanas jomā.

49 — Skat. iepriekš 26. punktu.

50 — Skat. iepriekš 37.–40. punktu.

51 — Kā ģenerāladvokāts Ž. P. Varners [*J. P Warner*] minējis savos secinājumos *Perenboom* (102/76, EU:C:1977:57), "nevienai citai dalībvalstij, izņemot to, kuras tiesību akti ir piemērojami saskaņā ar [Regulu Nr. 1408/71], nav tiesību iekasēt sociālās iemaksas no attiecīgā darba ņēmēja".

52 — Regulas Nr. 1408/71 14.c panta b) punkts. Skat. spriedumu *Piatkowski* (EU:C:2006:167, 22. punkts). Skat. arī spriedumu *de Jaeck* (C-340/94, EU:C:1997:43, 39. punkts).

53 — Spriedums *Piatkowski* (EU:C:2006:167, 27. punkts).